

vis ere komne til at bo i Nærheden af Sandflugtsstrækninger, skulle tage større Del i en saadan Byrde, end de Beboere, som bo i andre Egne af Landet, da den vedkommende Egn jo er aldeles uskyldig i, at en saadan Tjende griber om sig. Vi kunne jo f. Ex. tænke os — hvad der ikke saa sjældent er Tilfældet —, at et helt Sogn ved Uforsigtighed af en enkelt Mand er blevet bebyrdet med en temmelig stor Udgift til Sandflugtens Dæmpning, idet han ved Hedebrande har forvoldt en Sandflugt, som jo ofte griber ikke ubetydeligt om sig; og jeg vil da spørge: Ere i et saadant Tilfælde Beboerne i en saadan Kommune mere forpligtede til at bære de Omkostninger, som en saadan Sandflugt medfører, end Beboerne i den øvrige Del af Landet, fordi denne Sandflugt er opstaaet inden Sognets Grændser, maaske endog uden mindste Foranledning fra nogen af Naboernes Side? Det samme gjælder Sandflugten ved Bøstehavet; i denne er jo Alle lige uskyldige. Andragendet gaar derfor ogsaa ud paa, at den Del af Omkostningerne ved Sandflugtens Dæmpning, som er henlagt til de Kommuner og Amt, hvor Sandflugten er, skal afløses, samt paa, at Befolkingerne ved det kommunale Tilsyn skal paalægges Staten i Stedet for at hvile paa de enkelte Sogne- og Amtskommuner. Der er jo ogsaa andre kommunale Byrder, som ere paalagte Staten, og det forekommer mig derfor ogsaa at være rimeligt, at Udgifterne til Sandflugtens Dæmpning komme til at paahvile Staten med Undtagelse af den Del, som billigvis maa paahvile Lodsseieren, dels fordi det maa være i hans Interesse, at der fredes saa godt som muligt om Sandflugtsstrækningen, og dels fordi han skal være interesseret i, at Sandflugtsarbejdet udføres saa godt som muligt for det Beløb, der aarlig bevilges til Sandflugtens Dæmpning. Med disse Ord skal jeg tillade mig at henlede det ærede Ministeriums Opmærksomhed paa disse Punkter, som jeg haaber det ærede Thing vil give sit Samtykke til at indstille.

Th. Kruse: Maaget det er naturligt, at der i dette Dieblik ikke er megen Ordlyd i Thinget for Strandingsvæsenet og Sandflugten, skal jeg dog tillade mig at ledsage Andragenderne under Nr. 7 og 8 med nogle faa Bemærkninger. Jeg skal først tillade mig at takke det ærede Udvalg for dets Indstilling under Nr. 5. Jeg tror, at det deri omhandlede er et Forhold, som nu er kommet i faa stor Udværelse paa Bestyrelsen, at det er en ligesom Nødvendighed, at det bliver taget under Overveielse og kommer ind under en anden Ordning. I det Mindste gjøre de Oplysninger, som jeg er sat i Besiddelse af, det utvilsomt for mig, at Bestyrelsesforholdene ved Strandingsvæsenet ere i en Stand, som jeg ikke tør betegne anderledes end som uforvarlige, og jeg tror, at den høitærede Minister, naar han kommer i

Besiddelse af Detailoplysninger om denne Sag, vil give os, som have set Forholdene paa nært Hold, Net i, at der her er Noget at tage fat paa, Noget, som nødvendigtvis maa gøres. Hvad Andragenderne under Nr. 8 angaar, da er det Samme vel ikke Tilfældet med de deri omhandlede Forhold, idet disse jo, som den ærede Ordfører meget rigtigt bemærkede, ere ordnede for ikke meget lang Tid tilbage; men det forekom mig tillige, at den ærede Ordfører indrømmede eller i alt Fald gav en Antydning af, at han vilde indrømme, at der dog i Virkeligheden i den bestaaende Ordning var nogen Uret tilstede ligeoverfor disse Sandflugtskommuner. Det forekommer mig heller ikke, at man kan se denne Sag anderledes, end at der her er nogen Uret tilstede; thi imedens disse Klisfogne maa bære betydelige Udgifter til Sandflugtens Dæmpning og til dette Arbejdes Pasning, er der Naboegne, der have ganske de samme Fordele af Sandflugtens Dæmpning, men som ikke betale en eneste Skilling udover, hvad der betales til Amtsreparationsfonden. Det forekommer mig desuden, at det ikke er med Urette, at Beboerne paa Bestyrelsen i de store Sandflugtsdistrikter betragte Sandflugten som en almindelig Tjende af hele Landet, og at det ikke er med Urette, at de synes, at Udgifterne til denne Tjendes Beskæmpelse bør bæres af hele Landet og ikke dels af Kommunerne og dels af de tilgrændsende Amt. Det er en afgjort Sag, at ikke blot de tilgrændsende Amt blive beskyttede ved disse Arbejder, men hele Landet beskyttes derved; thi det er en Tjende, som ustandselig vil trænge frem og ikke kan opholdes paa anden Maade end ved fælles Anstrængelse for at beskjæmpe den. Jeg vil derfor med disse faa Ord tillade mig at støtte det ærede Ministretal i Udvalget med Hensyn til Punkt 8 om, at denne Sag maa blive henvist til Indenrigsministerens fornyede Overveielse, og jeg har det Held, at, naar den bliver overveiet paany, vil dette lede til en anden Ordning, som er mildere mod selve Lodsseierne og billig og retfærdig saavel overfor Klisfogne som overfor de tilgrændsende Amt.

Leth: Enhver især har jo vistnok Lov til at danne sig sin private Mening om, hvorvidt en Højesteretsdom i et givet Tilfælde har truffet det Rette eller ikke; men jeg tror tillige, at man bør erindre, at hvilken Mening man end privat danner sig i saa Henseende, staar jo dog Højesteretsdommen i formel Henseende som det ene Rigtige. Der gives efter vor Ret ikke noget Middel til at faae en Højesteretsdom forandret. Den Afgjørelse, som Højesteret har truffet, har det sit Forblivende ved, og den er altsaa gjældende Ret for det givne Tilfælde. Jeg kan derfor være fuldkommen enig med dem, som have ment, at man ikke her i Thinget burde komme ind paa at kritisere den Dom, der er afgjort af Højesteret om det Tilfælde, som Andragendet under Nr. 21 angaar. Men naar man